

Lausunnon antaminen (Oikaisuvaatimus Lohjan kaupunginjohtajan päätös § 13 teknisen johtajan irtisanominen)

351/01.01.04/2026

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 169

Lohjan kaupunginhallitukselle on 12.3.2026 saapunut oikaisuvaatimus kaupunginjohtajan 2.3.2026 tekemään päätökseen § 13/2026 koskien teknisen johtajan irtisanomista. Oikaisuvaatimus on tehty määräjän sisällä ja tulee ottaa käsittelyyn.

Oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimuksena on, että kaupunginjohtajan tekemä päätös tulee kumota perusteettomana, koska virkasuhteen irtisanomiselle ei voida katsoa olevan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijoista annetun lain (viranhaltijalaki) mukaista painavaa syytä. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan varoitusmenettelyn sivuuttamiselle ei ole ollut perusteita.

Kaupunginjohtajan päätös § 13 teknisen johtajan irtisanomisesta

Kaupunginjohtaja on 2.3.2026 tehnyt päätöksen tekninen johtaja [REDACTED] (jatkossa Viranhaltija) virkasuhteen irtisanomisesta irtisanomisaikaa noudattaen ilman työvelvoitetta. Kaupunginjohtaja ja henkilöstöjohtaja ovat 26.2.2026 kuulleet asiassa Viranhaltijaa ennen irtisanomista koskevan päätöksen tekemistä. Viranhaltija on antanut asiassa kirjallisen vastineensa 26.2.2026 (liitteenä) ja tehnyt oikaisuvaatimuksen 12.3.2026 (liitteenä).

Sisäinen tarkastaja on sisäistä, hankintoihin liittyvää tarkastustoimintaa tehdessään havainnut, että kaupunkirakenteen toimialalla, teknisen toimen tulosalueella on ilmennyt merkittäviä hankintasopimusten hankintarajojen ylityksiä:

- Toimialajohtajan 17.4.2023 tekemän viranhaltijapäätöksen mukaisesti kulunvalvonta- ja lukituspalveluiden hankintojen kokonaisarvo vuosille 2023–2025 (optiona vuosi 2026) on ollut 90 000 euroa. Hankintoja oli tehty yli 900 000 euron arvosta.
- Ruoka- ja siivouspalveluiden tulosityksikössä leipomotuotteita oli hankittu kilpailuttamatta yli hankintojen kynnysarvon (60 000 euroa) siten, että hankintoja oli vuonna 2025 tehty Hanselin sopimuksen kautta 92 560 euron ja Virtasen lähileipomolta 92 235 euron edestä. Kilpailuttamaton hankintakäytäntö on jatkunut vuodesta 2015 saakka.
- Sähkötöitä koskevan hankintasopimuksen hankinnan kokonaisarvo (250 000 euroa) oli ylitetty siten, että hankintoja oli tehty noin 2,8 miljoonan euron arvosta. Laskelmassa ei ole huomioitu viimeisen optiovuoden laskutusta.

Sisäisen tarkastajan havainnot ovat vakavia ja osoittavat, että hankintoja on toteutettu hankintalain (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016, muutoksineen) ja Lohjan kaupungin sisäisten, vahvasti velvoittavien ohjeiden vastaisesti. Kyse on laittomista suorahankinnoista Viranhaltijan vastuulla olevalla tulosalueella, minkä lisäksi sopimusten valvonnassa sekä laskujen ja sopimusten välisessä täsmäytysmenettelyssä on ollut merkittäviä puutteita. Viranhaltija ei Lohjan kaupungin yksiselitteisistä velvoittavista ohjeista huolimatta tunnista omaa valvontavastuutaan asiassa eikä hankintalain vastaisuutta omassa tai

alaisessaan toiminnassa, tai ymmärrä hankintalain velvoittavuutta.

Sen lisäksi, että toimialalla tehty, selvityksessä ilmenneet hankinnat ovat sisäisen tarkastuksen havaintojen perusteella törkeällä tavalla hankintalain vastaisia, Viranhaltija on omalla toiminnallaan rikkonut ja laiminlyönyt vakavalla tavalla kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 17 §:n mukaisia velvollisuuksiaan jättämättä noudattamatta virantoimitusvelvollisuuteen olennaisesti kuuluvia työnantajan työnjohtomääräyksiä.

Viranhaltija on toiminnallaan vakavasti vaarantanut Lohjan kaupungin toiminnan laillisuuden.

Työnantaja katsoo, että asia on hankintalain vastaisuudessaan, julkisten varojen väärinkäyttämisessään sekä kaupungin velvoittavien ohjeiden vastaisuudessaan niin vakava, että se johtaa suoraan irtisanomiseen ilman varoittamista. Työnantaja katsoo, että Viranhaltija on rikkonut virkasuhteestaan johtuvia velvollisuuksiaan niin vakavalla tavalla, ettei työnantajalta voida kohtuudella edellyttää virkasuhteen jatkamista. Työnantajan näkemyksen mukaan työnantajan ja Viranhaltijan välillä vallitsee vakava luottamuspuola, joka johtuu irtisanomisperusteena olevista tapahtumista ja törkeästä hankintalain rikkomisesta. Tästä syystä Viranhaltijaa ei voida sijoittaa muuhun virkasuhteeseen.

Oikaisuvaatimuksen perusteet

Oikaisuvaatimuksessaan Viranhaltija toteaa, että hänen virkasuhteensa irtisanomiseen ei voida katsoa olevan viranhaltijalaissa tarkoitettua painavaa syytä, minkä lisäksi varoitusmenettelyn sivuuttamiselle ei ole ollut perusteita.

Viranhaltijan mukaan irtisanomispäätöksessä ei ole juurikaan avattu sitä, mitä irtisanomisperusteet pitävät sisällään. Viranhaltijan mukaan ainoastaan hankintalain rikkomisesta on esitetty kolme eri hankintakokonaisuutta (kulunvalvonta- ja lukituspalvelut, leipomotuotteet sekä sähkötyöt), mutta muista seikoista ei ole esitetty konkreettista selvitystä tai näyttöä. Viranhaltija on todennut, ettei riitautu sisäisen tarkastuksen raportissa listattuja puutteita koskien teknisen toimialan hankintoja. Viranhaltijan mukaan hankintoja tehneiden päällikkötason viranhaltijoiden olisi kuitenkin tullut tuoda hänen tietoonsa hankintarajoissa pysymiseen liittyvät ongelmat, sillä myös heillä on ollut vastuu hankintojen monitoroinnista ja seurannasta niitä Viranhaltijaa lähempää seuraavina viranhaltijoina. Viranhaltijan mukaan hän on tullut tietoiseksi ongelmista vasta sisäisen tarkastusprosessin jälkeen.

Viranhaltijan mukaan väitettyä törkeää huolimattomuutta ei ole tapahtunut, vaan kyse on ollut inhimillisistä tiedonkulun ja monitoroinnin haasteista, joita Viranhaltija on aktiivisesti tuonut esille kaupungin johtoryhmälle useaan kertaan. Viranhaltijan mukaan hänen johtamansa toiminnon seurantateknisiä resursseja ei ole lisätty hänen lukuisista pyynnöistään huolimatta.

Viranhaltija toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että vaikka hankintalakia on huolimattomuudesta rikottu, siitä ei ole aiheutunut kaupungille taloudellista haittaa. Viranhaltija kyseenalaistaa oikaisuvaatimuksessaan myös virkasuhteen irtisanomisen perustamisen menettelyn aiheuttamaan mainehaittaan. Viranhaltija kyseenalaistaa myös irtisanomista koskevan päätöksen perusteluissa mainitun Viranhaltijan suhtautumisen asiaan ja toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että kyse on ollut luonnollisesta reaktiosta tilanteessa, jossa Viranhaltijan viranhoidtoa on kritisoitu. Viranhaltijan

mukaan puolustautumista ei voida kääntää Viranhaltijaa vastaan pohdittaessa irtisanomisperusteen painavuutta.

Oikaisuvaatimuksessaan Viranhaltija on lisäksi tuonut esille, että vaikka käsillä olevassa asiassa katsottaisiinkin olevan painava syy irtisanomiselle, varoitusten sivuuttamiselle ei ole ollut perusteita. Viranhaltijan mukaan hän ei ole mieltänyt ennen sisäisen tarkastuksen raportointia, että teknisen toimialan hankintamenettelyssä olisi rikottu hankintarajoja eikä asiassa ole kyse julkisten varojen väärinkäytännestä, sillä kaikki hankinnat ovat olleet perusteltuja. Viranhaltijan mukaan kaupungin sisäisten ohjeistusten vastaisuus on ilmeistä, mutta se on tullut ilmi vasta jälkikäteen eikä hankintojen tekohetkellä.

Viranhaltijan näkemyksen mukaan kaupungin omat tietojärjestelmät eivät ole mahdollistaneet hankintalaskujen täsmäytystä ja valvontaa, ja laskujen ja sopimusten määrä on ollut kohtuuttoman suuri. Viranhaltijan mukaan myös aluehallintovirasto (nykyinen lupa- ja valvontavirasto) on aiemmin reagoinut teknisen toimen liian suureen työmäärään, mutta mitään korjaavia toimenpiteitä ei asian suhteen ole tehty.

Viranhaltijan oikaisuvaatimuksen mukaan hänen menettelynsä ei täytä viranhaltijalaissa säädettyä "niin vakavan rikkomuksen" vaatimusta, jotta irtisanominen voitaisiin toimittaa ilman varoitusten menettelyä. Viranhaltija on vaatinut oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen kumoamista lainvastaisena.

Työnantajan perusteet oikaisuvaatimuksen seurauksena tehtävään päätökseen

*Vastuu hankintasopimusten ja sisäisten ohjeiden noudattamisesta ja valvonnasta on ollut Vi-
ranhaltijalla*

Sisäisen tarkastuksen tekemän selvityksen mukaan hankinnat kulunvalvonta- ja lukituspalveluiden sekä sähköitä koskevien hankintasopimusten kautta olivat ylittäneet ao. hankintasopimusten mukaiset hankintarajat, minkä lisäksi leipomotuotteita oli hankittu kilpailuttamatta yli hankintojen kynnysarvon. Kaikki ao. rikkeet ovat tapahtuneet Viranhaltijan johtamalle tulosalueelle kuuluvissa tulosityksiköissä.

Lohjan kaupungin sisäisten ohjeiden mukaisesti vastuu hankintasopimusten ja sisäisten ohjeiden noudattamisesta ja valvonnasta on Viranhaltijalla itsellään tulosaluejohtajana sekä toimialajohtajalla. Hankintamenettelyissä, sopimusten laadinnassa ja hankintojen sekä sopimusten seurannassa noudatetaan Lohjan kaupungin sisäisiä ohjeita (hankintaohje, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä sopimushallinnan periaatteet). Ohjeet sisältävät määräykset muun muassa valvontavastuista ja ovat luonteeltaan vahvasti velvoittavia.

Lohjan kaupunki on velvollinen kilpailuttamaan hankintansa ja käyttöoikeussopimuksensa hankintalain mukaisesti. Hankintalain kynnysarvon ylittävien hankintojen kilpailuttaminen toteutetaan ja hallinnoidaan keskitetysti konsernipalveluihin kuuluvassa hankintapalvelutyksikössä. Sisäinen tarkastaja ei ole asiaa selvittäessään havainnut puutteita hankintapalvelutyksikön toiminnassa.

Kaikkien kaupungin viran- ja toimenhaltijoiden on sitouduttava ostokuriin ja vältettävä ohioistoja, ja kaikki ovat omalta osaltaan vastuussa myös valvonnan asianmukaisesta toteutumisesta. Johtavassa asemassa olevien

viranhaltijoiden valvontavastuu on erityisen korostunut, ja johtavien viranhaltijoiden on valvottava, että heidän toimialallaan tehtävissä tilauksissa ja ostoissa noudatetaan voimassa olevia sopimuksia. Lisäksi muun muassa toimialajohtajat sekä tulosalue- ja vastuualuejohtajat ovat Lohjan kaupungilla kuntalain 125 §:n tarkoittamia tilivelvollisia. (Lohjan kaupungin hankintaohje s. 10; Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet s. 5)

Vastuu sopimushallinnan toteutumisesta kuuluu omalta osaltaan kaikille, joiden toimintaa sopimus määrittää. Toimialajohtajat yhdessä tulosalueiden johtajien kanssa ovat vastuussa sopimushallinnasta kaikessa alaisessaan toiminnassa sekä riittävän osaamisen, henkilöstön, sopimushallinnan tehokkaiden työvälineiden ja toimintatapojen järjestämisestä vastuualueellaan. (Lohjan kaupungin sopimushallinnan periaatteet s. 5)

Sopimushallintaan liittyvä riskienhallinta ja hankintaohjeen noudattamisen valvonta ovat osa sisäistä valvontaa ja tavanomaista esihenkilötyötä. Riskienhallinnan osalta valvontaa toteutetaan tietoon pohjautuvana jatkuvana toimintana muun muassa analysoimalla ja seuraamalla riskejä sekä tarvittaessa muuttamalla toimintaa. Hankintojen osalta erityisiä riskejä voivat olla esimerkiksi hankintalainsäädännön tai ohjeiden vastaisesti toimiminen. (Lohjan kaupungin hankintaohje s. 4; Lohjan kaupungin sopimushallinnan periaatteet s. 9; Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje s. 16–17)

Lohjan kaupungin sisäisen valvonnan ohjeessa määritetään toiminta- ja menettelytavat, joilla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Ohje on tarkoitettu johtamis- ja valvontavastuussa olevien esihenkilöiden käyttöön. Valvonnan on oltava osa organisaatiokulttuuria, ja ylimmän johdon on viestittävä henkilöstölle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkityksestä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat olennainen osa johtamista ja ne kuuluvat olennaisena osana päivittäisiin tehtäviin ja toimintaprosesseihin. Säännölliseen valvontaan sisältyy muun muassa toiminnan ja toimintapoikkeamien seuranta, toimintaperiaatteiden ja ohjeiden noudattamisen valvonta sekä erilaiset säännölliset varmistus- ja täsmäytystoimenpiteet. Johto ja esihenkilöt vastaavat säännöllisen valvonnan järjestämisestä ja toimivuudesta sekä siitä, että henkilöstö on tietoinen sisäisen valvonnan järjestelyistä sekä ohjeen keskeisestä sisällöstä ja että henkilöstö ymmärtää ja sitoutuu noudattamaan ohjetta. (Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje s. 5–6 ja 10)

Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia tai lainvastaisia tekoja. Valvonta on riittävää, kun toiminta on organisoitu siten, että se tuottaa kohtuullisen varmuuden tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan lainmukaisuudesta, eettisyydestä ja vastuullisuudesta. (Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje s. 6 ja 19)

Viranhaltija on oikaisuvaatimuksessaan tuonut esille seikkoja, jotka Viranhaltijan näkemyksen mukaan osoittavat Viranhaltijan toimineen asianmukaisesti hankintalainsäädäntöä ja Lohjan kaupungin sisäisiä ohjeita noudattaen. Viranhaltijan oikaisuvaatimuksessaan mainitsemat esimerkit muiden tahojen mahdollisista laiminlyönneistä (esimerkiksi hankintoja tehneiden päällikötason viranhaltijoiden, nimettyjen vastuuhenkilöiden tai tulosaluepäällikön laiminlyönti tuoda mahdolliset ongelmat Viranhaltijan tietoon) sekä väitteet monitoroinnin haasteista ja resurssien riittämättömyydestä eivät poissulje Viranhaltijan omaa valvonta-

ja seurantavastuuta.

Myöskään mahdolliset puutteellisuudet tietoteknisissä järjestelmissä tai talousarviossa pysyminen eivät ole peruste jättää noudattamatta pakottavaa lainsäädäntöä tai velvoittavia sisäisiä ohjeita, taikka jättää valvomatta hankintasopimusten hankintarajojen ylittymistä. Esimerkiksi kaupunkirakennetoimialan kaupunkitekniikan tulossyksikössä jatkuva hankintasopimusten ja rajojen seuranta on kyetty järjestämään, vaikka kaupungilla ei ole käytössään erillistä järjestelmää, joka olisi tarkoitettu yksinomaan hankintojen euromääräisen toteutuman seurantaan sopimuskohtaisesti. Kaupungilla on käytössään hankintasopimusten säilytys- ja hallinnointijärjestelmä (Claudia) ja taloushallintajärjestelmä (Raindance), jossa on muun muassa tiedot toimittajien ostolaskuista ja niiden tiliöinneistä. Ao. järjestelmien tarjoaman tietopohjan avulla hankintojen toteutumista on ollut mahdollista seurata tehokkaasti eikä erillisen seurantajärjestelmän käyttöönotolle ole ollut pakottavaa tarvetta.

Viranhaltija on 26.2.2026 järjestetyssä kuulemistilaisuudessa myöntänyt, että hän olisi voinut toimia tilanteessa paremmin ja että tulosalueiden sisäinen valvonta on osittain jäänyt huonolle valvonnalle ja osittain jopa unohtunut. Viranhaltija on myös oikaisuvaatimuksessaan myöntänyt, että hänen menettelyssään valvoa alaistensa toimialojen hankintamenettelyä on moitteenvaraa. Viranhaltija on työnantajan näkemyksen mukaan suhtautunut toimintansa vakavuuteen vähättelevästi eikä ole tunnistanut omaa valvontavastuutaan asiassa tai ymmärtänyt tehtyjen hankintojen lainvastaisuutta.

Lohjan kaupungin sisäisissä velvoittavissa ohjeissa on yksiselitteisesti määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sopimushallinnan vastuutahot, minkä lisäksi ohjeissa on lueteltu konkreettiset toimenpiteet, joilla esimerkiksi sisäistä valvontaa toteutetaan. Viranhaltija on yksiselitteisesti velvoittavista ohjeistuksista huolimatta laiminlyönyt velvollisuutensa tulosaluejohtajana valvoa toimialansa toimintaa ja organisoida toimialansa toiminta siten, että se tuottaisi kohtuullisen varmuuden toiminnan lainmukaisuudesta.

Viranhaltijan menettely on aiheuttanut vakavan luottamuspulan työnantajan ja Viranhaltijan välille

Lohjan kaupungilla on ollut viranhaltijalain 35 §:n mukainen asiallinen ja painava syy irtisanoa Viranhaltijan virkasuhde. Viranhaltija on toiminut pakottavan lainsäädännön ja Lohjan kaupungin sisäisten, vahvasti velvoittavien ohjeiden vastaisesti. Ottaen huomioon Viranhaltijan johtava asema, asemaan olennaisesti liittyvä korostunut luottamusvaatimus sekä Viranhaltijan suhtautuminen asiaan, Viranhaltijan menettely on aiheuttanut vakavan luottamuspulan Lohjan kaupungin ja viranhaltijan välille.

Viranhaltijan virkasuhteen irtisanominen perustuu kokonaisharkinnalle. Irtisanominen on mahdollista tilanteessa, jossa viranhaltijan velvoitteiden rikkominen tai laiminlyönti kohdistuu virkasuhteen kannalta olennaisina pidettäviin velvollisuuksiin. Irtisanomiseen oikeuttavana menettelynä pidetään esimerkiksi virkatehtävien puutteellista hoitoa, ilmeistä huolimattomuutta työssä tai työnantajan työnjohto-oikeutensa nojalla antamien määräysten noudattamatta jättämistä. Myös muussa laissa säädettyjen velvoitteiden vakava rikkominen tai laiminlyönti voi oikeuttaa viranhaltijan virkasuhteen irtisanomiseen. Virkasuhteisten viranhaltijoiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttäminen, missä korostuvat toiminnan laillisuuden, tasapuolisuuden ja julkisen toiminnan luotettavuuden vaatimukset, joilla niin ikään on merkitystä myös irtisanomisperusteen

asiallisuutta ja painavuutta arvioitaessa. (ks. esim. HE 196/2002 vp s. 51–52; Uusi-Oukari, Joel. Virkasuhteen päättäminen kunnassa. 2022. s. 88–89)

Myös viranhaltijan toiminnan aiheuttama vakava luottamuspuola voi olla virkasuhteen irtisanomisen perusteena. Virkasuhteen edellytyksenä olevan luottamuksen säilyminen edellyttää, että viranhaltijan toiminta ei ole ristiriidassa hänen asemassaan kohtuudella vaadittavan menettelyn kanssa. Irtisanomisperusteiden asiallisuutta ja painavuutta arvioitaessa merkitystä on esimerkiksi viranhaltijan rikkeen laadulla ja vakavuudella, viranhaltijan asemalla sekä viranhaltijan suhtautumisella tekoonsa tai käyttäytymiseensä. Johtavassa ja esihenkilöasemassa olevien viranhaltijoiden toiminnalle ja käyttäytymiselle voidaan perustellusti asettaa tavallista korkeammat vaatimukset, minkä vuoksi myös virkasuhteen edellytyksenä oleva luottamus voi perustellusti horjua jo pienemmästäkin rikkeestä. Myös viranhaltijan suhtautumiselle tekoonsa voidaan irtisanomisharkinnassa antaa merkitystä. (ks. esim. Uusi-Oukari, Joel. Virkasuhteen päättäminen kunnassa. 2022. s. 124–125 ja 211; Mäenpää, Olli. Hallinto-oikeus. 2023. s. 1366; HE 196/2002 vp s. 51–52)

Työnantaja toteaa, että vastineessaan ja oikaisuvaatimuksessaan Viranhaltija on osoittanut, ettei tunnista omaa vastuutaan asiassa ja on pyrkinyt siirtämään vastuuta hankintalain ja Lohjan kaupungin sisäisten ohjeistusten vastaisesta toiminnasta muun muassa alaisilleen tulosityksiköiden päälliköille ja nimetyille vastuuhenkilöille sekä tulosaluepäälliköille. Viranhaltija on tulosaluejohtajana edellä todetusti ollut kuntalain 125 §:n mukainen tilivelvollinen. Vastaavaa vastuuta ei ole ollut yhdelläkään Viranhaltijan johtaman tulosalueen henkilöstöstä.

Viranhaltija on lisäksi oikaisuvaatimuksessaan todennut, ettei kyse ole ollut julkisten varojen väärinkäyttämistä. Hankinnat on suuren taloudellisen merkityksensä vuoksi tunnistettu yhdeksi korruption riskikohteista. Hankintalain tavoitteena on muun muassa tehostaa julkisten varojen käyttöä, ja hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti (hankintalaki 2 §). Ylimmän johdon tekemät ratkaisut ja suhtautuminen ovat olennaisessa asemassa lainmukaisen hankintakulttuurin ja suunnitelmallisuuden kehityksessä ja ylläpidossa. Johdon vastuulla on muun muassa vaatia hankintalainsäädännön noudattamista ja puuttua johdonmukaisesti havaittuihin rikkomuksiin. Väärinkäytökset voivat jäädä havaitsematta, jos hankintojen johtamis- ja valvontamenettelyitä ei ole toteutettu määräysten mukaisesti. Viranhaltijoiden velvollisuutena on myös ottaa aktiivisesti selvää toiminnan lainmukaisuudesta ja reagoida havaittuihin lainvastaisiin toimintatapoihin. (ks. esim. Korruptiontorjunta kunnallishallinnossa – Askelmerkkejä hyvään hallintoon. Oikeusministeriön julkaisuja. 2022:9, s. 38, 40–41)

Työnantaja on perustellusti voinut edellyttää tulosaluejohtajan virassa toimivalta henkilöltä korostunutta huolellisuutta ja luotettavuutta. Viranhaltija on ollut tai olisi pitänyt olla tietoinen soveltuvasta lainsäädännöstä ja Lohjan kaupungin sisäisistä, vahvasti velvoittavista ohjeista sekä viran vaatimuksista ja sen edellyttämästä erityisestä luottamuksesta. Tästä huolimatta Viranhaltija on laiminlyönyt noudattaa lainsäädäntöä ja Lohjan kaupungin sisäisiä, vahvasti velvoittavia ohjeita. Viranhaltijan suhtautuminen asiaan ja omaan menettelyynsä on omiaan lisäämään työnantajan luottamuspuolaa Viranhaltijaa kohtaan. Kyse on vakavuudeltaan menettelystä, joka voi mahdollisesti täyttää esimerkiksi virkavelvollisuuden rikkomisen tai virka-aseman väärinkäytön

tunnusmerkistön. Lohjan kaupunki on tehnyt asiasta tutkintapyyntöön Länsi-Uudenmaan poliisilaitokselle 5.3.2026.

Virkasuhteen voi irtisanoa ilman edeltävää varoitusta, jos viranhaltijan rikkomus on niin vakava, että hänen olisi ilman varoitustakin tullut ymmärtää menettelynsä moitittavuus. (ks. esim. Uusi-Oukari, Joel. Virkasuhteen päättäminen kunnassa. 2022. s. 97; HE 196/2002 vp, s. 53)

Työnantaja katsoo, että käsiteltävänä oleva asia on hankintalain vastaisuudessaan, julkisten varojen väärin käyttämisessään sekä kaupungin vahvasti velvoittavien ohjeiden vastaisuudessaan niin vakava, että se johtaa suoraan irtisanomiseen ilman varoitusta. Viranhaltija on rikkonut virkasuhteestaan johtuvia velvollisuuksiaan niin vakavalla tavalla, ettei työnantajalta voida kohtuudella edellyttää virkasuhteen jatkamista.

Yhteenveto

Työnantajalla on ollut viranhaltijalain 35 §:n mukaiset perusteet Viranhaltijan virkasuhteen irtisanomiselle.

Viranhaltija on menettelyllään rikkonut pakottavaa hankintalainsäädäntöä ja Lohjan kaupungin vahvasti velvoittavia ohjeita sekä laiminlyönyt noudattaa työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Viranhaltija ei ole toiminut asemansa ja virkatehtävänsä edellyttämällä tavalla huomioiden Viranhaltijan merkittävä asema tulosaluejohtajana (viranhaltijalaki 17 §). Viranhaltijan hankintalainsäädännön vastainen menettely on ollut omiaan aiheuttamaan kaupungille myös merkittävää taloudellista ja mainehaittaa sekä vaarantamaan kaupungin toiminnan laillisuuden.

Työnantaja on arvioinut asianmukaiset työnjohdolliset toimenpiteet kunkin kokonaisuuteen liittyvän henkilön osalta tapauskohtaisella arvioinnilla. Työnantajan päätökseen Viranhaltijan osalta on vaikuttanut Viranhaltijan johtava asema ja sen edellyttämä korostunut luottamusvaatimus, menettelyn vakavuus sekä Viranhaltijan asenne havaittuja rikkomuksia sekä omaa menettelyään kohtaan. Viranhaltijan menettely on ollut niin vakavaa, että varoituksen antamista ei ole voitu pitää irtisanomisen edellytyksenä.

Lohjan kaupungin hallintosäännön 42.1 §:n mukaan kaupunginjohtaja valitsee tulosaluejohtajat. Hallintosäännön 52 §:n mukaan muun muassa palvelussuhteen irtisanomisesta päättää palvelussuhteeseen ottava viranomais. Hallintosäännön mukaisesti toimivalta teknisen johtajan irtisanomisesta kuuluu kaupunginjohtajalle. Viranhaltijan tekemän oikaisuvaatimuksen seurauksena tehtävän päätöksen tekeminen tuodaan siten kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Lisätiedot

Kaupunginjohtaja Petra Ståhl, petra.stahl(at)lohja.fi
Henkilöstöjohtaja Anu Rautiainen, anu.rautiainen(at)lohja.fi

Liite

- Oikaisuvaatimus 12.3.2026: Oikaisuvaatimus teknisen johtajan virkasuhteen irtisanomisesta koskevassa asiassa (ei nettiin)
- Kuulemistilaisuuden pöytäkirja ja vastine kuulemiseen 26.2.2026 (ei nettiin)
- Teknisen johtajan irtisanominen, kaupunginjohtajan päätös § 13/2026 2.3.2026 (ei nettiin)

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1. todeta, että oikaisuvaatimus on tehty säädetyssä ajassa ja ottaa sen käsiteltäväkseen ja
2. hylätä perusteettomana oikaisuvaatimuksen koskien kaupunginjohtajan päätöstä § 13/2026 teknisen johtajan virkasuhteen irtisanomisesta.

Käsittely

Vastaesitys

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Hannele Maittila teki seuraavan vastaesityksen:

"Kaupunginhallitus hyväksyy teknisen johtajan [REDACTED] oikaisuvaatimuksen ja katsoo että [REDACTED] olisi tullut antaa ensin varoitus virheellisestä menettelystään hankintarajojen ylittämisestä. Hänelle olisi tullut antaa mahdollisuus korjata virheellistä toimintaansa. Suora irtisanominen tässä tapauksessa on ylimitoitettu, sillä [REDACTED] ei ole tehnyt sellaista vakavaa ja painavaa rikkomusta kuten esim. saanut virkatyössään itselleen etua tai hyötyä, varastanut tai kavaltanut, ollut poissa työstään luvatta, käyttäytynyt epäasiallisesti tai muuten siten että hänet olisi voitu irtisanoa suoraan ilman aikaisempaa varoitusta tai edes huomautusta."

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi, että Hannele Maittilan tekemää vastaesitystä ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

ote oikaisuvaatimuksen tekijä / prosessiosoitteeseen

Kaupunginhallitus 28.09.2026 § 296

Helsingin hallinto-oikeus on 24.6.2026 pyytänyt Lohjan kaupunginhallitukselta lausuntoa asiassa 4587/03.04.04.10/2026 kaupunginhallituksen 11.5.2026 tekemästä päätöksestä § 169 tehtyyn valitukseen. Valituksenalainen päätös on koskenut oikaisuvaatimusta teknisen johtajan irtisanomista koskevaan Lohjan kaupunginjohtajan päätökseen (2.3.2026 § 13).

Helsingin hallinto-oikeus on Lohjan kaupunginhallituksen pyynnöstä pidentänyt lausunnon antamiselle asetettua määräaikaa 2.10.2026 saakka.

Lohjan kaupunki on antanut Avance Asianajotoimisto Oy:lle toimeksiannon valmistella asiassa lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle.

Lisätiedot

Kaupunginjohtaja Petra Ståhl, petra.stahl(at)lohja.fi

Liite

- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 4587/2026
- Lohjan kaupunginhallituksen lausunto asiassa 4587/03.04.04.10/2026 liitteineen (liitteitä ei nettiin)

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1. antaa liitteenä olevan lausunnon Helsingin hallinto-oikeudelle
2. todeta, että Avance Asianajotoimisto Oy toimittaa Lohjan kaupungin asiamiehenä valitusta koskevassa asiassa liitteen mukaisen lausunnon liitteineen Helsingin hallinto-oikeudelle määräpäivään 2.10.2026 mennessä.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Vastaesitys

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Hannele Maittila esitti seuraavan vastaesityksen:

” Uudistan kaupunginhallituksessa 11.5.2026 § 7 [REDACTED] oikaisuvaatimuksen johdosta tekemäni vastaesityksen, joka oli seuraavanlainen: ”Kaupunginhallitus hyväksyy teknisen johtajan [REDACTED] oikaisuvaatimuksen ja katsoo, että [REDACTED] olisi tullut antaa ensin varoitus virheellisestä menettelystään hankintarajojen ylittämisestä. Hänelle olisi tullut antaa mahdollisuus korjata virheellistä toimintaansa. Suora irtisanominen tässä tapauksessa on ylimitoitettu, sillä [REDACTED] ei ole tehnyt sellaista vakavaa ja painavaa rikkomusta kuten esim. saanut virkatyössään itselleen etua tai hyötyä, varastanut tai kavaltanut, ollut poissa työstään luvatta, käyttäytynyt epäasiallisesti tai muuten siten että hänet olisi voitu irtisanoa suoraan ilman aikaisempaa varoitusta tai edes huomautusta.”

Uudistan edellä sanotun Helsingin hallinto-oikeudelle lausunnoksi.

Esitän Hallinto-oikeudelle lausunnoksi myös seuraavaa: [REDACTED] oli kaupungin teknisen johtajan virkaa hoitaessaan huomannut ja tuonut esille puutteita hankintajärjestelmissä ja tehnyt ehdotuksia niiden parantamiseksi ja korjaamiseksi, mutta hänen esityksiinsä ei reagoitu, vaan jatkettiin entisen puutteellisen käytännön mukaisesti. [REDACTED] oli tunnistanut aikaisemmin ongelmia ja pyrkinyt vaikuttamaan ja estämään niitä, jotta nyt huomattuja virheitä mm. hankintarajojen ylityksiä ei tapahtuisi.

Moisio irtisanottiin Vs. Kaupunginjohtaja Juha-Pekka Lehmuksen (2.3.26 § 13/2026) antamalla viranhaltijapäätöksellä. Asiantkäsittelystä nähdään, että Kaupunginjohtaja Petra Ståhl on nopealla aikataululla 9.4.2026 hankkinut päätöksellään (§ 21/2026) Cloudia Oy:ltä Tilaus ja Analytiikka-moduulit, joiden avulla palveluhankintojen ja puitejärjestelyyn perustuvien vuosiurakointien seuranta on mahdollista tehostaa. Päätöksestä hankkia uusia tehokkaita järjestelmiä pikaisesti, voidaan päätellä, että kaupunginjohtaja on ollut tietoinen käytännön ongelmista hankinta-asioiden seurannassa ym. ja katsonut tarpeelliseksi hankkia uusia järjestelmiä tilanteen korjaamiseksi.

Myös [REDACTED] ja [REDACTED] selityksistä tarkastuslautakunnalle voidaan huomata, että epäselvyyksiä ja hankintarajojen ylityksiä on ollut myös muilla tilivelvollisilla viranhaltijoilla, ei pelkästään [REDACTED] ja [REDACTED] yksiköissä.

[REDACTED] ja [REDACTED] näkemyksiä tukee myös Lohjan kaupungin vastaus Kilpailu ja kuluttajaviraston selvityspyyntöön 15.5.26. Laajassa vastauksessaan kaupunki on mm. ilmoittanut, että se on viivytyksettä reagoinut hankintoihin liittyvien epäselvyyksien ilmettyä ja ryhtynyt tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin.

Annetun vastauksen mukaan Lohjan kaupunki on korjaavina toimenpiteinä

lisännyt mm. hankintojen valvontaa, lisännyt koulutusta sekä tietoiskuja ja ryhtynyt valmistelevaan prosessi uudistuksia hankintoihin. Kaupunki on myös ottanut käyttöön tietoteknisiä järjestelmiä (Cloudia tilaus ja Cloudia analytiikka), joilla parannetaan tilausprosessia, tehostetaan hankintakokonaisuuksien valvontaa sekä helpotetaan hankintojen toteutumisen seurantaa. Hankintayksikön tueksi on kilpailutettu hankintaosaamista, jotta hankintoja pystytään kilpailuttamaan nopealla tahdilla ja saamaan hankintatoimi asianmukaiseksi.

Nämä korjaukset ja uudistukset ja selvitykset kaupunki on tehty vasta [REDACTED] ja [REDACTED] erottamisen jälkeen. On huomioitava, että [REDACTED] itse esitti uudistuksia ja korjauksia hankinta-asioiden ajanmukaistamiseksi ja sujuvoittamiseksi, mutta hänen esityksensä eivät kelvanneet, vaan jatkettiin ns. "Lohjan malliin".

Mikäli [REDACTED] esityksiä korjaaviksi toimenpiteiksi olisi toteutettu, ei hankintaepäselvyyksiä ja ylityksiä ym. olisi päässyt syntymään, sillä prosessit ja järjestelmät olisi saatu toimiviksi ja ajanmukaisiksi. Virheet olisi pystytty estämään. On huomioitava myös, että missään kaupungin selvityksissä ei ole mainittu sitä seikkaa, että epäselvyydet olisivat kohdistuneet vain [REDACTED] ja [REDACTED] toimialoille. Asiakirjoista voidaankin päätellä kiistatta, että samankaltaisia epäselvyyksiä ja mm. hankintarajojen ylityksiä on ollut muillakin toimialoilla. Jostain syystä epäkohtiin on puututtu raskaalla tavalla vain kahden toimialan ja kahden viranhaltijan osalta. Kaupungin tulisi kohdella kaikkia viran ja toimenhaltijoita samoilla säännöillä.

Vaadin, että pöytäkirjaa ei tämän asian osalta tarkasteta kokouksessa, kuten on esitetty, vaan sen tarkastavat pöytäkirjan tarkastajat. Perustelut: Tämä vaatimus on perusteltu sen vuoksi, että mikäli pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa vastaesitykseni ei kirjaudu portaalista pöytäkirjaan. Näin tapahtui kaupunginhallituksen kokouksessa 2.3.2026 § 54, jolloin oli kyse elinvoimajohtaja [REDACTED] erottamisesta. Vastaesitykseni perusteluina (jotka eivät kirjautuneet pöytäkirjaan) tuolloin esitin: "Asiaa ei ole valmisteltu hallintosäännön mukaan. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään kuusi (6) päivää ennen kokousta kaupunginhallituksen jäsenille. Lohjan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisestä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelystä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty."

Jälkikäteen hallintojohtaja Sanna Lundströmiltä saadun tiedon mukaan perusteluni/vastaesitys [REDACTED] asian käsittelyn siirtämisestä seuraavaan kokoukseen eivät kirjautuneet pöytäkirjaan, koska pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa."

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa Hannele Maittila on tehnyt esityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

ote Avance Asianajotoimisto Oy (toimittaa lausunnon Helsingin hallinto-oikeudelle)

Tauko

Kokouksessa pidettiin tauko tämän asian käsittelyn jälkeen kello 13.44-13.55.
